

En hälsning från oss på

ABRIGO

Rainha
Sílvia

Kära Vänner och Medarbetare!

Jag har just kommit tillbaka till Rio från en lång resa. Målet var ett av världens mest okända länder, Timor Leste, som i år firar 10-årsjubileum av sin självständighet. Efter fyra hundra år som portugisisk koloni, Östtimor, följde tjugofem år av indonesisk ockupation, så förödande att den kan beskrivas som folkmord, försöker landet av 18 folkslag och språk bygga en nation. Det kan man kalla en utmaning! Parlamentet har beslutat att portugisiska skall bli det gemensamma språket, ett beslut som kommer att ta generationer att genomföra.

Nu är jag, som sagt, tillbaka i Rio, där ett varmt välkomnande väntade mig. Temperaturen dallrade kring utmattande 40 grader när jag i sommarhettan kom till Abrigo där för tillfället varje är sängplats utnyttjad och vi har kö av kvinnor som behöver hjälp. Det är som det skall vara! Och det kändes bra att vara tillbaka till vår egen verklighet i dess många former.

Det nya året har börjat bra för Abrigo, som fått ta emot två nya medarbetare.

Luciane Zimerman heter vår nya pedagog. Luciane är ansvarig för Förskolan, och för kvinnornas utbildning. Hon kommer från Rio do Sul i delstaten Santa Catarina, en stad präglad av tysk immigration. Den Lutherska kyrkan har en stark ställning, 50% av de 185.000 invånarna är kyrkomedlemmar.

Luciane har en magisterexamen i pedagogik från Lutherska Högskolan i São Leopoldo och har varit utbildningssamordnare vid kyrkokansliet i Porto Alegre. ”Jag hade tröttnat att arbeta med administration och hade börjat fundera på att söka mig ett arbete ute bland människor”,

säger Luciane ”Jag såg annonsen om att ni sökte en pedagog till Abrigo och samma vecka inträffade något som fick mig att sända in en ansökan. Min hemstad drabbades av en förödande översvämning. Jag förlorade allt jag ägde, mina böcker, mina möbler, mitt husgeråd. Jag tänkte, att skall jag flytta är det nu, när jag inte hade några ägodelar att bekyrma mig över.”

Luciane hade aldrig tidigare besökt Rio de Janeiro, och erkänner att det var något av en kulturkrock att komma från ett välorganiserat samhället i södra Brasilien, till det kaotiska Rio. ”En stor och spännande utmaning”, säger hon.

Christian Dones är ny musiklärare och kantor på Abrigo. Christian är 18 år och kommer från delstaten Espírito Santo, tolv timmars bussresa norr om Rio. Hans hemby, São João de Garrafão, består av kyrka, prästgård, folkskola och en obetydlig affär, och är en av ett tiotal byar i ett landsbruksdistrikt i ett vackert berglandskap. I hemmen och i kyrkan talas pommerska och uppslutningen kring de lutherska kyrkorna är total, berättar Christian. När han var 14 år fick han möjlighet att fortsätta sina studier vid en musiklinje på en luthersk folkhögskola för ungdomar från glesbygden. ”Åren på folkhögskolan har betytt mycket för mig. Vi hade fantastiska lärare och en fin gemenskap.” I juli förra året gjorde Christian tillsammans med en kamrat en praktiktjänstgöring på Abrigo, som föll mycket väl ut. Det är en glädje att ha honom tillbaka som

musiker och ledare för vårt barn- och ungdomsarbete.

Bland andra positiva nyheter är att Abrigo, efter ett årtiondes kamp, fått den brasilianska regeringens erkännande som allmännyttig stiftelse, vilket leder till en rad lättnader vad gäller skatter och avgifter. Vi är stolta över att ha uppnått detta mål utan att gå in på politiska kompromisser eller mutor i form av konsulnarvoden. Det har tagit tid, det har krävt arbete och tålmod. Vi har kallats naiva. Må så vara. Vi har visat att det går att uppnå mål utan att kompromissa med sitt samvete.

Vad får man för en krona?

Ja, uppriktigt sagt ingenting.

En krona i månaden blir tolv kronor per år.

Det räcker heller inte långt, inte sant?

Nej, det stämmer inte!

Lederne, en norsk intresseorganisation för arbetsledare, har 11.373 medlemmar.

Varje medlem lägger en extra krona till sin månadsavgift för att hjälpa Abrigo.

För 2012 uppgår beloppet till 136.476 norska kronor (drygt 150.000 svenska kronor).

Det är inte bara en stor gåva. Det är också ett lysande exempel på små gåvors betydelse.

För att stimulera frivilligt givande har Riksdagen beslutat att införa ett **skatteavdrag för gåvor till godkända hjälporganisationer**.

Abrigo är en av de första organisationer som blivit godkända! Från och med den 23 februari är gåvor till vårt arbete avdragsberättigade.

Det sammanlagda avdragsbeloppet får uppgå till minst 2000 kronor och max 6000 kronor per år och varje gåva måste vara på minst 200 kronor. Skattereduktionen är 25 % av gåvobeloppet, det vill säga 500 till 1500 kronor. Du som i dag skänker 200 kronor per månad kan öka beloppet till 267 kronor utan att det skulle kosta dig mer! 300 kronor kan ökas till 400, och 500 kronor till 625. Vi hoppas att Du skall utnyttja avdragsrätten och öka Dina gåvor till Abrigo! Det enda Du behöver göra är att sända oss Ditt personnummer. Vi redovisar Dina gåvor för Skatteverket, som trycker dem på Din deklarationsblankett.

Du kan meddela oss Ditt personnummer på nästa inbetalningskort

eller genom e-post: **abrigo2000@hotmail.com**. Du kan också lämna uppgiften per brev till adress: Abrigo, Pontus Wikners gata 2, 411 32 Göteborg.

Autogiro är ett enkelt sätt att skänka pengar och ett bra alternativ för Dig som drabbas av plusgirots höga avgifter för manuell inbetalning. Abrigo är anslutet till autogiro från april. Du kan redan nu få en anmälningsblankett till autogiro genom att sända oss ett mail: **abrigo2000@hotmail.com** eller skriva ett meddelande på inbetalningskortet.

Den 8 mars lämnade Kalle Larsson Abrigo efter ett år som volontär. Kalle kom till oss med goda kunskaper i portugisiska och med erfarenheter från ett socialt arbete i norra Brasilien. Våra höga förväntningar har uppfyllts med bred marginal. Vi önskar Kalle framgång i hans studier, som han avslutar som stipendiat vid universitetet i Porto Alegre i södra Brasilien. Han kommer att saknas av medarbetare och boende på Abrigo. Vi hälsar honom välkommen tillbaka.

Rio de Janeiro, den 28 februari 2012
med många hälsningar

Stefan Martinsson
Direktor

Födda

Jamilly
född den 3 februari 2012.
dotter till Simone

Juan
född den 8 februari 2012.
son till Janina

Se till att ni inte föraktar
Någon enda av dessa små.
Deras änglar i himmelen
ser alltid min Faders ansikte.

Den bördas tyngd som gör ryggen rak

Fördelen med långa tågresor är att de ger tid till eftertanke.

Och det finns just inte mycket annat att göra under en resa från Darwin till Adelaide; tåget mal fram sextio timmar genom ett enformigt torrlandskap med gles buskvegetation och utan spår av mänskligt liv. Jag sitter och tänker på andra torrområden, förödda genom utsugning av jorden, sociala ödemarker, ödelagda genom våld och korruption, andliga öknar, resultatet av likgiltighet och ondska. Och jag tänker på ökenvandrare, på dem som ger upp och går under och på dem som kämpar sig framåt. Och så tänker jag på Davi. Och på källor i tåredalar.

För några timmar stannade tåget i Alice Springs, en het och dammig småstad i mitten av ingenstans. En högtalare basunerade ut ett uppehåll på tre timmar och en broschyr över stadens sevärdheter delades ut. De visade sig vara få och snabbt avklarade. Hettan drev mig in på ett café som lockade med internet. Jag fördrev tiden fram till tågets avgång med att läsa mail och meddela vänner och bekanta var jag befann mig. Det var då jag bland mängden av skräppost stötte på ett namn som fick mig att stanna till och avstå från att än en gång trycka på Delete. Geralda - det är många år sedan hon lämnade Abrigo, men hon bor i närheten, är gift, har ett bra jobb och ett trevligt hus. Det händer emellanåt att vi stöter på varandra och växlar några ord. Men hur hade hon fått tag på min adress, och vad kunde hon vilja? Jag tittade på klockan. Datorn var visserligen seg, men jag skulle nog hinna läsa mailet innan det var dags att återvända till stationen. Och så kom texten upp: "Tyvärr har jag en ledsam nyhet att förmedla. Davi avled stilla i sömnen i natt. Jag trodde Du ville veta."

Medan tåget tio glider ut från stationen och tillbaka in i Never-never land går mina tankar femton år tillbaka i tiden.

Året var 1997. En ung flicka stod framför mig, mycket mager och utan tvekan gravid. Hon presenterade sig som Vanessa, sexton år gammal, och förklarade att hon behövde hjälp. Jag bad henne slå sig ner och ställde de vanliga frågorna om skolgång och familjerelation. "Vem är din pappa?" "Ingen aning." "Din mamma?" "Hon stack för fyra år sedan." "Och vem har tagit hand om dig sedan dess?" Hon tittade förvånad på mig. "Det är ingen som har tagit hand om mig. Det är jag som har tagit hand om dem, mina småsyskon, alltså." Plötsligt började hon gråta. "Vad skall det bli av dem nu?"

Hennes mamma hade bott med sina sju barn, alla med olika och frånvarande pappor, i ett avlägset skjul. En ny man hade dykt upp i hennes liv och förklarat att hon fick välja mellan honom och ungarna. Hon valde honom och gav sig av en sen natt, efter att ha reglat dörren och lämnat barnen att vakna övergivna och inlåsta. Det dröjde två dagar innan några förbipasserande hörde deras rop och befriade dem.

Förtvivlan, tänkte jag, det måste vara förtvivlan som driver en mamma att handla så. Men jag hade fel. Ordet är ondska. Gång på gång har hon dykt upp, spridit elände omkring sig och fördärvat sina barns möjligheter till ett bättre liv.

Vanessa tog hand om sig själv och sina syskon med hjälp från grannar och matlådor från folk med läggning för privat välgörenhet, kläder från kyrkornas hjälplager och genom de slantar som de äldre barnen fick ihop genom att gå ärenden. Någon hjälp från samhället hade hon inte fått. Och kanske inte heller sökt.

Den gynekologiska undersökningen visade att hon väntade tvillingar, och i augusti 1997 föddes Davi och Daniel, som var bland de första som döptes på Abrigo. De stannade hos oss i två år, medan Vanessa utbildade sig till frisör.

En insamling ordnades, en tomt köptes, material anskaffades och folk från trakten hjälpte Vanessa att bygga ett hus, där hon också kunde inrätta en enkel frisørsalong. Därigenom fick hon möjlighet att arbeta hemma och behövde inte betala barnvakt. Ingen av oss anade hur viktigt det skulle bli för henne under de kommande åren.

Det dröjde inte länge förrän hennes mamma oväntat dök upp och tog över befälet. Hon hade fått höra att hennes dotter fått ett

hus, och det passade hennes planer. Snart hade huset förvandlats till en krog med knarkförsäljning. Det slutade med att jag fick åka dit och köra ut henne. Hon gav sig iväg, men först efter vilda protester och hotelser.

En tid därefter inträffade vad som måste beskrivas som varje förälders mardröm: tvillingarna insjuknade i hög feber - meningit, hjärnhinneinflammation, konstaterades.

En vecka senare stod jag tillsammans med Vanessa i salen på det slitna sjukhuset. Framför oss låg pojkarna i sina sängar. Daniel räckte sina händer mot Vanessa. Davi reagerade inte på tilltal. Hans ögon riktade sig oseende mot det starka solljuset som föll in genom fönstret.

Det såg inte bra ut. Jag lämnade rummet och sökte upp läkaren. "Hej", sa han, "det var bra att du kunde komma. Vanessa behöver allt stöd hon kan få inför det som jag måste berätta för henne". Vi gick tillbaka in i sjuksalen.

"Daniel kommer att bli bra." sa läkaren. "Han är utom fara, och om några veckor kommer han att springa omkring och leka igen. Men med Davi är det tyvärr inte så. Febern har allvarligt skadat hans hjärna." "Vad betyder det?" frågade Vanessa, "kommer han att bli förlamad?" "Det är värre än så. Du ser hur hans ögon söker sig till ljuset, men han är nästan blind. Vi tror att det finns vissa hörselrester, men vi är inte säkra. Han kommer aldrig att kunna gå eller tala."

"Finns det inga möjligheter att bota honom?" "Nej, inga alls."

Inför våra ögon förändrades Vanessa. Hon bröt inte samman. Hon grät inte. Hon åldrades. Det var en trött kvinna som lämnade sjukhuset, fast besluten att kämpa för sina söner. Hon hade just fyllt arton år. Läkarens erbjudande att försöka ordna plats för Davi på en institution avvisade hon bestämt.

Under snart 15 år har jag följt hennes kamp. Jag har aldrig hört henne beklaga sig.

Vanessa och hennes pojkar blev en del av arbetet på Abrigo. Efter en lång juridisk strid lyckades vi ordna en invalidpension som täckte kostnaderna för mediciner och sjukvårdsmaterial. Det var en ljusglimt i en för övrigt dyster tillvaro.

Något år senare gifte Vanessa sig med Robson, trots många varningar. Det gick illa. Brist på jobb, och energi, får väl tilläggas, ledde till att han sökte sig till knarkförsäljning. Han blev i stort sett omgående fast i en razzia, fick tillbringa två år i ett häkte, så överfyllt att fångarna fick turas om att ligga ner, och tre år på en straffanstalt, där han drogs med i den väckelse som går fram genom Brasiliens fångelser. När han, med hjälp från Abrigo, fick sitt straff förkortat återvände han till Vanessa, skaffade sig arbete och anslöt sig till en av de nya kyrkorna, den mest rigorösa av alla.

Daniel fick tidigt ta ett stort ansvar för sin bror, som behövde passning dygnet runt. Det var sällan någon som hade tid för Daniel. Det gick skralt för honom i skolan, och lärarna klagade över dålig koncentration. Jag trodde att det berodde på

situationen i familjen tills jag en dag fann honom på mitt kontor försjunken i en bilderbok. Han höll boken tio centimeter från ögonen. Det var uppenbart att han var kraftigt närsynt. Sedan vi ordnat glasögon åt honom gick studierna genast bättre.

En dag i november förra året satt Daniel och väntade på mig när jag kom till Abrigo. Han gör det ibland, dyker upp för att prata en stund efter den korta skoldag, som erbjuds brasilianska folkskolebarn. Jag höll just på att fråga ut honom om skolan och familjen, när han plötsligt avbröt mig. ”Nu var det allt bra länge sedan du var hemma och hälsade på min bror!” Han hade rätt, och jag beslöt att skjutsa hem honom och samtidigt se hur Davi hade det. Vägen upp till Vanessas hus är inte lång, men svårframkomlig, snarast en stig. Det tog bra en stund innan vi var framme.

Daniel slog sig ner hos sin bror och tog fram en nappflaska med vatten. ”Han vet att jag är hos honom. Han blir lugn när jag sitter bredvid honom”, sa han. Det fanns verkligen en märkbar kommunikation mellan dem. Daniel höll sin bror i famnen, och smekte honom, medan jag tog några kort. Det var sista gången jag såg Davi.

Många har tyckt att det varit svårt att besöka den hjälplöse pojken. De har sett Vanessas kamp med tunga lyft för att kunna byta på honom, tvätta honom, mata honom. ”Det hade varit barmhärtigare om han inte överlevt”, har jag hört dem säga.

Och själv har jag många gånger frågat mig hur Vanessa orkat ta hand om sin handikappade son, utan hjälp från samhället och utan tillgång till modern sjukvård. Men jag har också sett en familj samlad i en gemensam uppgift. Vanessa, Robson, Daniel, människor från samhällets understa skick, har lyckats skapa sig ett anständigt liv i ett samhälle där många andra går under. Vanessa och Robson har fasta arbeten. Daniel går i skolan, huset är rent och saknar inget av det som kan kallas nödvändigt. Hur hade deras liv varit utan Davi? Han blev inte bara en tung börda, han blev ett ansvar, en livsuppgift som de inte drog sig undan. Hans totala hjälplöshet fick dem att ta sig samman. Uppgiften har varit tung, men den har inte krossat dem, utan fått dem att räta på ryggen och kämpa sig framåt. Den har tvingat dem att bryta upp från likgiltighet för att skapa trygghet åt ett hjälplöst barn och därigenom också åt sig själva.

Välkomna till föredrag om Abrigo:

Tisdagen den 20 mars kl 12 Höja församlingshem
Onsdagen den 11 april kl 18.30 Andreasgården i Allerum
Söndagen den 15 april kl 12 Hajoms kyrka och församlingshem
Tisdagen den 17 april 18.30 Ale-Skövdes församlingshem
Onsdagen den 18 april kl 18.15 Torestorps kyrka och församlingshem
Torsdagen den 19 april kl 18.30 Varnhems församlingshem
Fredagen den 20 april kl 14.00 Älmhults församlingshem
Tisdagen den 5 juni. Församlingsdag i Ludvika. Mer info på hemsidan!

Din förening eller församling kan nu boka föredrag för hösten.
Hör av Dig till mail: abrigo2000@hotmail.com

Hyllningsblad och Minnesblad

Nu har det blivit ännu enklare att själv skriva ut ett minnes- eller gratulationsblad

Gå till: www.abrigo.se/minnesblad

följ sedan anvisningarna

Minnesblad kan också beställas genom:

Sven-Börje Andersson, tel: 0303-93129,

e-post: svenborje@gmail.com

Anna Nilsson, tel 0340 – 661309,

Ragnhild Johansson, tel: 0524-23005

Ange på inbetalningskortet ”Minnesblad sänt”

Abrigo Rainha Sílvia - plusgiro 90 40 45 - 2

abrigo2000@hotmail.com

www.abrigo.se

**SVENSK
INSAMLINGS
KONTROLL**